1A.-
LA VISTA.
QUÈ VEIEM? COM ENS VEUEN?

1.- Acostament biblicohumà.

a. La paraula de Déu ens diu…

"Els digué encara una paràbola: És que un cec pot guiar un altre cec? No cauran tots dos al clot? El deixeble no és més que el mestre; però tot deixeble, un cop instruït, serà com el seu mestre. Com és que veus la brossa a l'ull del teu germà i no t'adones de la biga que hi ha en el teu? Com li pots dir: 'Germà, deixa'm que et tregui la brossa de l'ull', si tu no veus la biga del teu?' Hipòcrita, treu primer la biga del teu ull i llavors hi veuràs prou clar per a treure la brossa de l'ull del teu germà.

No hi ha cap arbre bo que doni fruit dolent ni cap arbre dolent que doni fruit bo. Cada arbre es coneix pel seu fruit: no es cullen figues dels cards ni es verema raïm de les bardisses." *(Lc 6,39-44).*

b. La saviesa popular ens diu…

Dos homes, tots dos seriosament malalts, ocupaven la mateixa habitació d'un hospital. A un d'ells se li permetia asseure's en el seu llit durant una hora cada tarda per ajudar a drenar els fluids dels

seus pulmons. El seu llit era al costat de l'única finestra de l'habitació. L'altre home havia de romandre tot el temps ajagut sobre l'esquena. Els homes parlaven, durant hores i hores, sobre les seves esposes i famílies, de les seves llars, els seus treballs, el seu servei militar, de quan havien estat de vacances…

Cada tarda, el del llit proper a la finestra, el que podia asseure's, passava el temps descrivint al seu company d'habitació les coses que podia veure des d'allà. L'home de l'altre llit començava a viure, en aquests petits espais d'una hora, com si el seu món s'engrandís i revisqués gràcies a l'activitat i el color del món exterior. S'albirava des de la finestra un bell llac, cignes, persones nedant i nens jugant amb els seus petits vaixells de paper. Joves enamorats caminaven abraçats entre flors de tots els colors de l'arc de Sant Martí. Grans i vells arbres adornaven el bell paisatge.

Com que l'home de la finestra descrivia tot això amb luxe de detalls, l'home de l'altre llit podia tancar els ulls i imaginar tan idíl·liques escenes. Una càlida tarda d'estiu, l'home de la finestra li va descriure una desfilada que passava per allí. Malgrat que l'altre home no podia escoltar la banda, sí que podia veure-ho tot en la seva ment, perquè el seu company ho representava tot amb paraules molt descriptives.

Van passar dies i setmanes. Un dia, la infermera del matí va arribar a l'habitació portant aigua per al bany de cadascun. En descobrir el cos de l'home de

la finestra, va observar que havia mort tranquil·lament durant la nit mentre dormia. Ella es va entristir molt i va cridar dos companys de l'hospital per treure el cos. Tan aviat com ho va creure convenient, l'altre home va preguntar si podria ser traslladat prop de la finestra. La infermera estava feliç de fer el canvi. Quan el va haver canviat, el va deixar sol.

Lentament i dolorosament, es va incorporar recolzat en un dels seus colzes per tenir la seva primera visió del món exterior. Finalment, tindria la felicitat de veure-ho per si mateix.

Es va estirar per mirar per la finestra. Lentament, va girar el seu cap i, en mirar, va veure una paret blanca. L'home va preguntar a la infermera què podia haver obligat el seu company d'habitació a descriure tantes coses meravelloses a través de la finestra.

La infermera li va contestar que aquell home era cec i que de cap manera podia veure aquesta paret, i que potser solament volia donar-li ànims. *(Bermejo, JC. Regálame la salud de un cuento. Sal Terrae. Santander, 2004; pàg. 52-53).*

2.- Diagnòstic social actual.

Què ens passa com a societat que no valorem les persones grans com el compendi de la memòria i de l'experiència i, per tant, de la saviesa, valors necessaris perquè la mateixa societat pugui desenvolupar-se? Què li passa a la societat que no sap veure les necessàries pautes de respecte a

l'experiència i l'afecte als grans, del consell i el testimoniatge dels quals depèn la pròpia estabilitat i harmonia social?

Què li passa a la societat que no pot veure les persones grans com l'inici d'una nova activitat: la transmissió de sabers que requereixen ser escoltats, des de la seva pròpia implicació, en les grans i petites coses que constitueixen l'esdevenir de la societat? Ser gran no és viure amb una visió parcial, borrosa, cansada; és, per contra, una forma diferent de mirar, de participar, que és indispensable per al nostre propi creixement i de les generacions esdevenidores.

No sols és important la influència de la visió que té la societat sobre les persones grans, sinó que hem d'atendre també l'autopercepció que tenim nosaltres mateixos.

Aquesta autopercepció pot ser vista positivament o negativament. La negativa de la vellesa no reflecteix solament el seu benestar personal, també una pitjor percepció de salut i fins i tot un descens en les expectatives de vida. Quant a l'autopercepció positiva, hi ha més propensió a adoptar un estil de vida més sa, a cuidar-se més, a ajustar-se als canvis que causa el fet d'endinsar-se en l'etapa de la vellesa i a ser més participatius en l'àmbit sociofamiliar.

La influència cultural i social juga un paper important en la percepció i visió de la persona gran, ja que una visió negativa pot portar-nos a prejudicis i estereotips que poden derivar en les següents ***patologies*** de la visió que danyen les persones grans:

- ***Visió parcial***: Veure només el que es vol veure, veure de manera esbiaixada, sense aprofundir en el que es mira, mirar sense voler veure la realitat que hi ha en nosaltres mateixos i en tot allò que ens envolta.
- ***Visió borrosa****:* Veure tot allò que es mira des de la desconfiança, que distorsiona la realitat que pot portar a una situació de descoratjament i depressió.
- ***Presbícia o vista cansada****.* Quan cal fer un esforç d'acomodació i mirem de manera selectiva a causa de la rigidesa tant de la persona com de la societat, cosa que ens porta a ser inflexibles, severs, intolerants i intransigents. Quanta vida hi ha actualment amb "vista cansada" de viure perquè res la satisfà?

La manera de mirar o d'automirar-se és reveladora de l'actitud davant la realitat, de poder tenir en compte i experimentar l'etapa de l'ancianitat i el seu paper dins de la societat i davant els nostres coetanis.

Hem suggerit que a la societat actual predominen dues idees bàsiques del que representa la persona gran. D'una banda, es relaciona aquesta etapa vital amb l'aparició de malalties, discapacitat, pèrdua d'autonomia i solitud, mentre que, d'altra banda, hi ha la consideració de la persona gran com a font de saviesa i experiència, que representaria l'aspecte positiu d'aquesta, com ens ho recorda el papa Francesc: "Tota la societat ha d'afanyar-se a atendre els seus ancians — són el tresor! — cada vegada més nombrosos, i sovint també més abandonats. Quan sentim parlar d'ancians que són desposseïts de la seva autonomia, de la seva seguretat, fins i tot de la seva llar, entenem que l'ambivalència de la societat actual en relació amb l'edat anciana no és un problema d'emergències puntuals, sinó un tret d'aquesta cultura del rebuig que enverina el món en el qual vivim." *(Francesc,"'Ara que decau el meu vigor no m'abandonis' (Sal 71,9)", a La edad anciana, una bendición para la sociedad. Ed. Romana editorial. Madrid, 2022; pàg. 60).*

Respecte a l'autopercepció que tenim les persones grans, hem de veure'ns des de la creença i l'autoestima que posseïm, sobre els pensaments i opinions que cadascun de nosaltres atresorem sobre aquesta etapa vital i que influeixen en la manera d'afrontar i adaptar-nos als canvis que aquesta comporta: "I nosaltres, dones i homes d'una certa edat —per no dir grans, perquè alguns s'ofenen—, no oblidem que tenim la possibilitat de la saviesa, de dir

als altres: 'Mira, aquest camí de corrupció no porta a res'. Nosaltres hem de ser com el bon vi que, al final, envellit pot donar un missatge bo i no dolent.'' *(Francesc, "La vejez, recurso para la juventud despreocupada", a La edad anciana, una bendición para la sociedad. Ed. Romana editorial. Madrid, 2022; pàg. 18).*

3.- Reflexionant sobre…

- Una persona gran que ha viscut molt i té el do de ser un clar i apassionat testimoniatge de la seva història i és una benedicció insubstituïble. Som capaços de reconèixer i d'honrar aquest do? La transmissió del sentit de la vida i el de la fe segueixen avui aquest camí?

- La societat i els mitjans de comunicació social han fet invisibles les persones grans. El que no es veu no es coneix i el que no es coneix no es pot valorar. Com podem revertir aquesta realitat? Quines accions i arguments podem aportar com a persones i cristians?

4.- Oració conclusiva.

Et miro, Senyor, i sé que tu em mires. Em commou la teva solitud, la teva vulnerabilitat. Deixa que els meus ulls t'acompanyin. Els meus ulls limitats, febles i pecadors, però volen descansar en tu. Acull la meva mirada com a desig de veure't

sempre en tota la creació, en totes les meves relacions, en totes les meves mirades.

Purifica la meva vista, afina els meus ulls. Ajuda'm a deixar que la fe sempre els netegi i protegeixi de qualsevol atracció del món. Amén.

1B.-
LA VISTA.
MIRADA SANA I SANTA.

1.- Acostament biblicohumà.

a. La paraula de Déu ens diu…

«Quan van complir-se els dies que manava la Llei de Moisès referent a la purificació, portaren Jesús a Jerusalem per presentar-lo al Senyor. Així ho prescriu la Llei del Senyor: "Tot primogènit mascle serà consagrat al Senyor". Havien d'oferir en sacrifici, tal com diu la Llei del Senyor, "un parell de tórtores o dos colomins". Hi havia llavors a Jerusalem un home que es deia Simeó. Era un home just i pietós, que esperava que Israel seria consolat i tenia el do de l'Esperit Sant. En una revelació,